C/2025/3740

17.9.2025

P9_TA(2024)0313

Jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin muuttaminen

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 23. huhtikuuta 2024 ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta (15396/2023 – C9-0006/2024 – 2023/0136(NLE))

(Kuuleminen)

(C/2025/3740)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon neuvoston esityksen (15396/2023),

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 14 kohdan kolmannen alakohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C9-0006/2024),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 82 artiklan,

— ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0440/2023),

1. hyväksyy neuvoston esityksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

3. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia esitykseensä;

4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

Tarkistus 2

EUROOPAN PARLAMENTIN TARKISTUKSET (*)

neuvoston esitykseen

NEUVOSTON DIREKTIIVI

jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 126 artiklan 14 kohdan kolmannen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon **(1)**,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot noudattavat Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksesta, jäljempänä 'SEUT', johtuvia velvoitteita finanssipolitiikan alalla ja erityisesti velvoitetta välttää liiallisia julkisen talouden alijäämiä, neuvoston direktiivissä 2011/85/EU **(2)** vahvistettiin jäsenvaltioiden julkisen talouden kehysten ominaispiirteitä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

(2) Talous- ja rahaliitosta direktiivin 2011/85/EU voimaantulon jälkeen saatujen kokemusten perusteella on tarpeen muuttaa kyseisen direktiivin vaatimuksia, jotka koskevat jäsenvaltioiden julkisen talouden kehykset muodostavia sääntöjä ja menettelyjä.

(3) Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisi vuonna 2019 kertomuksen, jossa tarkasteltiin kansallisia julkisen talouden kehyksiä koskevia unionin vaatimuksia ja suositeltiin, että komissio tarkastelee uudelleen näitä vaatimuksia ottaen huomioon kansainväliset standardit ja parhaat käytännöt. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ehdotti erityisiä toimia kansallisten julkisen talouden kehysten laajuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi erityisesti julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehysten ja riippumattomien finanssipolitiikan instituutioiden osalta. **(3)**

(4) Komission 5 päivänä helmikuuta 2020 antamassa tiedonannossa **(4)** todettiin, että kansallisten julkisen talouden kehysten kehityksessä on saavutettu huomattavaa mutta epätasaista edistystä, sillä unionin lainsäädännössä vahvistetaan pelkästään vähimmäisvaatimukset ja kansallisten säännösten täytäntöönpanossa ja noudattamisessa oli ollut suuria eroja. Tiedonannossa pohdittiin myös, missä määrin ohjausjärjestelmällä tuettaisiin talous-, ympäristö- ja sosiaalipoliittisia tarpeita, jotka liittyvät Euroopan siirtymiseen kohti ilmastoneutraalia, resurssitehokasta ja digitaalista taloutta, ja näin täydennettäisiin sääntely-ympäristön ja rakenneuudistusten keskeistä roolia.

(*) Tarkistukset: uusi tai muutettu teksti merkitään lihavoidulla kursiivilla, poistot symbolilla ▌.

(1) EUVL C 290, 18.8.2023, s. 17.

(2) Neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista, (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41).

(3) Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2019 antama erityiskertomus "Kansalliset julkisen talouden kehykset: EU:n vaatimuksia olisi edelleen tiukennettava ja niiden noudattamista olisi seurattava paremmin".

(4) Komission tiedonanto "Talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelu – Kertomus asetusten (EU) N:o 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ja 473/2013 soveltamisesta ja neuvoston direktiivin 2011/85/EU asianmukaisuudesta", COM(2020)0055, 5.2.2020.

(5) Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta 11 päivänä joulukuuta 2019 annetussa komission tiedonannossa [5] kehotettiin lisäämään vihreän budjetoinnin välineiden käyttöä julkisten investointien, kulutuksen ja verotuksen suuntaamiseksi vihreisiin painopisteisiin ja haitallisista tuista luopumiseksi. Eurooppalaisessa ilmastolaissa asetetaan unionin laajuinen tavoite ilmastoneutraaliuden saavuttamisesta vuoteen 2050 mennessä ja edellytetään, että unionin toimielimet ja jäsenvaltiot edistyvät sopeutumiskyvyn parantamisessa. Komissio sitoutui tekemään jäsenvaltioiden kanssa yhteistyötä vihreän budjetoinnin käytäntöjen kartoittamiseksi ja vertailemiseksi. Komission 24 päivänä helmikuuta 2021 antamassa tiedonannossa [6] uudesta EU:n strategiasta ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi viitattiin ilmastonmuutoksen merkitykseen makrotalouden ja julkisen talouden politiikan kannalta ja korostettiin tarvetta lisätä unionin kykyä kestää ilmastonmuutoksen vaikutuksia. Eurooppalainen ohjausjakso muodostaa täydentävän kehyksen tällaisten toimien tukemiseksi, ja teknisen tuen välineestä tarjotaan käytännön apua niiden toteuttamiseksi.

(6) Linjauksista EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistamiseksi 9 päivänä marraskuuta 2022 annetussa komission tiedonannossa [7] korostettiin tarvetta vahvistaa velkakestävyyttä ja supistaa korkeita julkisen talouden velkasuhteita edistäen samalla kestävää ja osallistavaa kasvua kaikissa jäsenvaltioissa. Linjausten keskeisinä tavoitteina on lisätä kansallista sitoutumista, yksinkertaistaa ohjausjärjestelmää ja lisätä keskipitkän aikavälin painotusta sekä vahvistaa ja johdonmukaistaa täytäntöönpanon valvontaa.

(7) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräysten noudattamisen parantamiseksi ja erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklassa tarkoitettujen liiallisten julkistalouden alijäämien estämiseksi jäsenvaltioiden lainsäädännössä olisi oltava direktiivissä 2011/85/EU edellytettyjen nykyisten säännösten lisäksi erityisiä säännöksiä, joilla vahvistetaan kansallista sitoutumista linjauksista EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistamiseksi 9 päivänä marraskuuta 2022 annetun komission tiedonannon mukaisesti. Mainitun direktiivin täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella myös avoimuutta sekä tilastoja, ennusteita ja keskipitkän aikavälin budjetointia koskevia säännöksiä olisi muutettava täytäntöönpanon aikana havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

(8) Tämä direktiivi on osa lainsäädäntöpakettia, jonka muut osat ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) [XXX] [8] asetuksen (EY) N:o 1466/97 [9] korvaamisesta (vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevä osio) ja neuvoston asetus [XXX] [10] neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 [11] muuttamisesta (vakaus- ja kasvusopimuksen korjaava osio). Yhdessä niillä luodaan uudistettu unionin talouden ohjausjärjestelmä, jolla talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn hallitustenvälisen sopimuksen [12], jäljempänä 'vakaussopimus', III osasto "Finanssipoliittinen sopimus" saatetaan osaksi unionin lainsäädäntöä vakaussopimuksen 16 artiklan mukaisesti. Sen kokemuksen perusteella, jota on saatu vakaussopimuksen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa, lainsäädäntöpaketissa säilytetään finanssipoliittisen sopimuksen keskipitkän aikavälin näkökulma välineenä, jolla varmistetaan talousarviota koskeva kurinalaisuus ja edistetään kasvua. Lainsäädäntöpaketti sisältää vahvistetun maakohtaisen ulottuvuuden, jolla pyritään lisäämään kansallista sitoutumista muun muassa säilyttämällä riippumattomien finanssipolitiikan instituutioiden rooli ja joka perustuu komission vakaussopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti ehdottamiin finanssipoliittisen sopimuksen yhteisiin periaatteisiin [13]. Asetuksen (EY) N:o 1466/97 korvaava asetus [XXX] sisältää säännökset, jotka koskevat finanssipoliittisessa sopimuksessa edellytettyä, noudattamista koskevaa kokonaisarviota varten vaadittavaa analyysia menoista, joista on vähennetty harkinnanvaraiset tulopuolen toimenpiteet. Kuten finanssipoliittisessa sopimuksessa, myös asetuksen (EY) N:o 1466/97 korvaavassa asetuksessa [XXX] sallitaan tilapäiset poikkeamat keskipitkän aikavälin suunnitelmasta vain poikkeuksellisissa olosuhteissa. Kyseisessä asetuksessa säädetään myös vastaavasti, että jos havaitaan merkittäviä poikkeamia keskipitkän aikavälin suunnitelmasta, olisi toteutettava toimenpiteitä niiden korjaamiseksi tietyn ajanjakson kuluessa. Lainsäädäntöpaketilla vahvistetaan julkisen talouden valvontaa ja noudattamisen valvontamenettelyjä terveen ja kestävän julkisen talouden sekä kestävän ja osallistavan kasvun edistämistä koskevan sitoumuksen täyttämiseksi. Tästä syystä talouden ohjausjärjestelmän uudistuksessa säilytetään vakaussopimuksessa asetetut talousarvion kurinalaisuutta ja velkakestävyyttä koskevat keskeiset tavoitteet.

[5] Komission tiedonanto "Euroopan vihreän kehityksen ohjelma", COM(2019)0640.
[6] Komission tiedonanto "Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi", COM(2021)0082.
[7] Komission tiedonanto "linjauksista EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistamiseksi", COM(2022)0583.
[8] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) […/…] [*lisätään päivämäärä*] [*lisätään koko nimi*] (EUVL L...).
[9] Neuvoston asetus (EY) N:o 1466/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1).
[10] Neuvoston asetus (EU) […/…] [*lisätään päivämäärä*] [*lisätään koko nimi*] (EUVL L...).
[11] Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).
[12] Sopimus talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta, 2.3.2012.
[13] Komission tiedonanto "Kansallisia julkisen talouden korjausmekanismeja koskevat yhteiset periaatteet", COM(2012)0342, 20.6.2012.

(9) Täydelliset ja luotettavat julkisen tilinpidon käytänteet kaikilla julkisyhteisöjen alasektoreilla ovat ennakkoedellytys korkealaatuisten ja eri jäsenvaltioiden kesken verrattavissa olevien tilastojen tuottamiseksi. Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmään (EKT) perustuvien tilastojen saatavuudella ja laadulla on olennaisen tärkeä merkitys julkista taloutta koskevan unionin valvontakehyksen asianmukaisen toiminnan varmistamisessa. EKT 2010 perustuu suoriteperusteisesti annettuihin tietoihin. Tästä syystä on aiheellista parantaa sellaisten suoriteperusteisten tietojen keruuta, joita tarvitaan kattavien ja yhdenmukaisten suoriteperusteisten tilastojen tuottamiseksi kaikilta julkisyhteisöjen alasektoreilta.

(10) Lyhyin aikavälein julkistettavien tietojen saatavuus voi paljastaa malleja, joita on valvottava tiiviimmin, ja parantaa julkisen talouden ennusteiden laatua. Jäsenvaltioiden ja komission (Eurostatin) olisi julkaistava neljännesvuosittaiset alijäämää ja velkaa koskevat tiedot Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen (SEU) ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa (N:o 12) olevassa 2 artiklassa esitettyjen määritelmien mukaisesti. Sellaisten julkista taloutta koskevien tietojen, jotka vastaavat kansallisia julkisen talouden määritelmiä ja jotka julkaistaan lyhyemmällä aikavälillä, julkaisemisesta olisi päätettävä kansallisten avoimuusvaatimusten ja käyttäjien tarpeiden perusteella, jotta voitaisiin lisätä kansallista sitoutumista.

(11) Puolueelliset ja epärealistiset vuotuista ja monivuotista talousarviolainsäädäntöä varten laadittavat makrotalouden ja julkisen talouden ennusteet voivat huomattavasti heikentää julkisen talouden suunnittelun tehokkuutta ja sen vuoksi haitata sitoutumista talousarviota koskevaan kurinalaisuuteen. Perusoletusten parantamiseksi jäsenvaltioiden olisi vertailtava makrotalouden ja julkisen talouden ennusteitaan komission tuoreimpiin ennusteisiin ja tarvittaessa muiden riippumattomien elinten ennusteisiin.

(12) Riippumattoman elimen tai muun elimen olisi tehtävä finanssipolitiikan vuosittaiseen ja monivuotiseen suunnitteluun julkisyhteisöissä liittyvistä makrotalouden ja julkisen talouden ennusteista säännölliset, puolueettomat ja kattavat jälkiarvioinnit. Kyseisen muun elimen olisi oltava toiminnallisesti riippumaton jäsenvaltioiden finanssipolitiikasta vastaavista viranomaisista ja eri taho kuin ennusteen laatija, jotta ennusteiden laatua voitaisiin parantaa. Tällaisiin arviointeihin olisi sisällyttävä taloudellisten oletusten tarkastelu, vertailu muiden instituutioiden laatimiin ennusteisiin ja arvio siitä, miten aiemmat ennusteet ovat onnistuneet.

(13) Riippumattomat elimet, joiden tehtävänä on seurata jäsenvaltioiden julkista taloutta, ovat julkisen talouden kehysten vaikuttava osatekijä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 473/2013 [14] edellytetään, että jäsenvaltioilla, joiden rahayksikkö on euro, on riippumattomia finanssipolitiikan instituutioita, joiden tehtävänä on vahvistaa tai laatia makrotalouden ennusteita, ja säädetään erityisistä tällaisten instituutioiden riippumattomuutta ja teknisiä valmiuksia koskevista takeista. Riippumattomien finanssipolitiikan instituutioiden tehtävässä laatia, arvioida tai vahvistaa makrotalouden ennusteita 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti olisi otettava huomioon jäsenvaltioissa vakiintuneet kansalliset menettelyt ja käytännöt, mukaan lukien ne, jotka koskevat tehtävän suorittamisajankohtaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 473/2013 vaatimusten soveltamista.

(14) Vastuullisuuden lisäämiseksi finanssipolitiikassa riippumattomilla finanssipolitiikan instituutioilla olisi oltava laaja toiminnallinen riippumattomuus, tarvittavat resurssit tehtäviensä hoitamiseksi sekä oikeus saada laajasti ja oikea-aikaisesti tarvittavia tietoja. Jäsenvaltiot voivat perustaa useamman kuin yhden riippumattoman finanssipolitiikan instituution, ja kukin niistä voi hoitaa yhtä tai useampaa tässä direktiivissä säädetyistä tehtävistä edellyttäen, että vastuunjako on selkeä eikä toimivallan päällekkäisyyksiä ole. Olisi vältettävä seurantatehtävien liiallista institutionaalista hajanaisuutta. Seurantaelimiä suunniteltaessa olisi otettava huomioon asianomaisen jäsenvaltion jo olemassa oleva institutionaalinen kehys ja hallintorakenne.

(15) Julkisen talouden suunnittelun parantamiseksi olisi mahdollisuuksien mukaan kiinnitettävä asianmukaista huomiota ilmastonmuutoksesta johtuviin makrotalouden ja finanssipolitiikan riskeihin, mukaan lukien sen ympäristö- ja jakaumavaikutukset. On keskeisen tärkeää ymmärtää, minkä mahdollisten kanavien kautta ilmastoon liittyvät häiriöt vaikuttavat julkiseen talouteen, jotta kansallisilla strategioilla voidaan rajoittaa ja hallita ilmastonmuutoksesta ja siihen liittyvistä katastrofeista aiheutuvia julkisen talouden riskejä.

(16) Vaikka vuotuisen talousarviolainsäädännön hyväksyminen on keskeinen vaihe talousarviomenettelyssä demokraattisen vastuuvelvollisuuden kannalta, yhden vuoden aikajänteeseen perustuva julkisen talouden suunnittelu tarjoaa rajallisen perustan terveelle finanssipolitiikalle, koska useimmilla toimenpiteillä on vaikutuksia, jotka ulottuvat selvästi vuotuista talousarviokierrosta pidemmälle. Näin ollen tehokas keskipitkän aikavälin julkisen talouden suunnittelu lisää finanssipolitiikan uskottavuutta samalla, kun siinä otetaan huomioon velkakestävyys. Sen olisi perustuttava julkisyhteisöjen osalta julkisen talouden kansallisten keskipitkän aikavälin tavoitteiden selkeään ja johdonmukaiseen määrittelyyn kansallisissa keskipitkän aikavälin suunnitelmissa. Talousarvion monivuotisen näkökulman tehostamiseksi vuotuisen talousarviolainsäädännön suunnittelun olisi oltava linjassa 2 artiklan e alakohdassa tarkoitettujen julkisen talouden kansallisten keskipitkän aikavälin tavoitteiden kanssa.

[14] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 473/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, alustavien talousarviosuunnitelmien seurantaa ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11).

(17) Jotta julkisen talouden kehyksillä edistettäisiin tehokkaasti talousarvion kurinalaisuutta ja julkisen talouden kestävyyttä, niiden olisi katettava julkinen talous laajamittaisesti. Tästä syystä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisten julkisyhteisöjen elinten ja rahastojen toimiin, jotka eivät muodosta säännönmukaisten talousarvioiden osaa vaan ovat osa julkisyhteisöjä, mukaan lukien alasektorit, ja joilla on välitön tai keskipitkän aikavälin vaikutus jäsenvaltioiden julkisen talouden rahoitusasemaan. Jäsenvaltioiden on myös julkistettava arvot, jotka vastaavat tällaisten elinten ja rahastojen yhdistettyä vaikutusta julkisyhteisöjen rahoitusasemiin ja velkoihin. Yksityiskohtaiset tiedot verotukien vaikutuksesta tuloihin olisi julkaistava.

(19) Vihreän budjetoinnin välineet voivat auttaa suuntaamaan julkisia tuloja ja menoja vihreisiin painopisteisiin. Tältä osin asiaankuuluvien tietojen säännöllinen raportointi parantaa talousarvioista käytäviä neuvotteluja. Jäsenvaltiot voisivat julkaista tiedot siitä, miten niiden talousarvioiden asiaan liittyvät osat edistävät kansallisten ja kansainvälisten ilmasto- ja ympäristösitoumusten täyttämistä, sekä käytetyistä menetelmistä. Jäsenvaltioiden olisi julkaistava dataa ja kuvailevia tietoja erikseen menoista, verotuista ja tuloista. Jäsenvaltiot voisivat julkaista tietoja finanssipolitiikan jakaumavaikutuksista ja ottaa huomioon työllisyys-, sosiaali- ja jakaumanäkökohdat vihreän budjetoinnin kehittämisessä **([15])**.

(20) Ehdollisten sitoumusten olemassaolo olisi otettava asianmukaisesti huomioon. Tarkemmin sanoen ehdolliset sitoumukset saattavat sisältää tulevaisuudessa toteutuvista epävarmoista tapahtumista johtuvia mahdollisia velvoitteita tai nykyisiä velvoitteita, mikäli maksu ei ole todennäköinen tai todennäköisen maksun määrää ei voida luotettavasti mitata. Niihin sisältyvät esimerkiksi valtion takaukset, järjestämättömät lainat ja julkisten yritysten toiminnasta aiheutuvat vastuut sekä mahdollisuuksien mukaan katastrofeihin ja ympäristöön liittyvät ehdolliset sitoumukset.

(21) Useimmat jäsenvaltiot ovat kärsineet luonnonkatastrofeista ja äärimmäisistä sääilmiöistä, ja ilmastonmuutoksen odotetaan lisäävän tällaisten tapahtumien esiintymistiheyttä ja voimakkuutta. Hallitukset investoivat ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviin toimenpiteisiin ja kattavat katastrofeista aiheutuvia hätäapu-, palautumis- ja jälleenrakennuskustannuksia, ja joissain tapauksissa ne toimivat lopullisen vastuun kantavana vakuutuksenantajana. Tarkasteltaessa julkisen talouden kestävyyteen liittyviä nykyisiä ja tulevia haasteita olisi kiinnitettävä erityistä huomiota luonnonkatastrofeista ja ilmastoon liittyvistä häiriöistä johtuviin hallitusten velvoitteisiin ja julkiseen talouteen kohdistuviin riskeihin ja aloitettava keräämällä ja julkaisemalla mahdollisuuksien mukaan tietoja aiempien tapahtumien julkiselle taloudelle aiheuttamista kustannuksista.

(21 a)
Raportointi ilmastonmuutoksesta johtuvista makrotalouden riskeistä, ilmastoon liittyvistä ehdollisista sitoumuksista ja katastrofeista julkiselle taloudelle aiheutuvista kustannuksista on paranemassa vaikka onkin edelleen alkuvaiheessa, ja raportointimenetelmiä ja -indikaattoreita kehitetään edelleen. Tähän raportointiin mukautuminen edellyttää julkishallinnoilta huomattavia toimia. Nämä haasteet huomioon ottaen ja mahdollisuuksien mukaan raportointi näillä aloilla olisi toteutettava ja sitä olisi kehitettävä samanaikaisesti kyseisten menetelmien edistymisen kanssa.

(22) Komission olisi jatkossakin seurattava säännöllisesti direktiivin 2011/85/EU täytäntöönpanoa. Kyseisen direktiivin säännösten täytäntöönpanoon liittyviä parhaita käytäntöjä olisi yksilöitävä ja jaettava.

(23) Direktiiviä 2011/85/EU olisi sen vuoksi muutettava,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

Muutetaan direktiivi 2011/85/EU seuraavasti:

1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäisen kohdan toinen virke seuraavasti:

”Julkisyhteisöjen alasektoreihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 549/2013 (*) liitteessä A vahvistettua määritelmää.

(*) EUVL L 174, 26.6.2013, s. 1.”

([15]) Komission tiedonanto ”Jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten parempi arviointi”, COM(2022)0494, 28.9.2022, ja alustavien talousarviosuunnitelmien seurantaa ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä 21 päivänä toukokuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013 (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11) 6 artiklan 3 kohdan d alakohta.

b) Muutetaan toinen kohta seuraavasti:

i) Korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) julkisyhteisöjen julkista tilinpitoa ja tilastotietojen raportointia koskevat järjestelmät;”

ii) Korvataan c alakohta seuraavasti:

”c) maakohtaiset numeeriset finanssipoliittiset säännöt, jotka edistävät jäsenvaltioiden johdonmukaisuutta finanssipolitiikan harjoittamisessa Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksesta johtuvien velvoitteidensa mukaisesti ja jotka ilmaistaan julkisen talouden kehitystä kuvaavana indikaattorina, kuten julkisen talouden alijäämä, lainanotto, velka tai jokin niiden keskeinen osatekijä;”

iii) Korvataan e alakohta seuraavasti:

”e) julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehykset tiettynä kansallisten talousarviomenettelyjen kokonaisuutena, jolla finanssipolitiikan aikajänne ulotetaan vuotuista talousarvioaikataulua pidemmälle, mukaan lukien toimintapolitiikan painopisteiden ja kansallisten julkisen talouden tavoitteiden asettaminen keskipitkällä aikavälillä;”.

iv) Lisätään h alakohta seuraavasti:

”h) edellä 8 artiklan mukaisesti kansallisen lainsäädännön nojalla perustetut riippumattomat finanssipolitiikan instituutiot, jotka ovat rakenteellisesti riippumattomia elimiä tai elimiä, jotka ovat toiminnallisesti riippumattomia jäsenvaltion talousarvioviranomaisista.”

2) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioilla on oltava käytössään julkisen tilinpidon kansalliset järjestelmät, jotka laajalti ja johdonmukaisesti kattavat kaikki julkisyhteisöjen alasektorit sekä sisältävät tiedot, joita tarvitaan suoriteperusteisen tietoaineiston tuottamiseksi tarkoituksena Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmään perustuvan tietoaineiston valmistelu. Näiden julkisyhteisöjen tilinpitoa koskevien järjestelmien on oltava sisäisen valvonnan ja riippumattoman tarkastuksen alaisia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikista julkisyhteisöjen alasektoreista on oikeaan aikaan ja säännöllisesti julkisesti saatavilla julkista taloutta koskevat tiedot Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 549/2013 (*) mukaisesti. Jäsenvaltioiden on erityisesti julkaistava erikseen valtionhallinnon, osavaltiohallinnon, paikallishallinnon ja sosiaaliturvarahastojen osalta neljännesvuosittaiset velkaa koskevat tiedot ja, jollei niillä ole käytössä yhdennettyjä, kattavia ja kansallisella tasolla yhdenmukaistettuja suoriteperusteisia tilinpitojärjestelmiä, alijäämää koskevat tiedot ennen seuraavan vuosineljänneksen loppua tai sen jälkeen, kun komissio (Eurostat) on julkaissut asiaa koskevat tiedot.

3. Komissio (Eurostat) julkaisee kolmen kuukauden välein neljännesvuosittaiset julkisyhteisöjen rahoitustilastotiedot asetuksen (EU) N:o 549/2013 liitteessä B olevien taulukoiden 25, 27 ja 28 mukaisesti.

_____

(*) *EUVL L 174, 26.6.2013, s. 1.”

3) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen talouden vuotuinen ja monivuotinen suunnittelu perustuu realistisiin makrotalouden ja julkisen talouden ennusteisiin, joissa käytetään kaikkein ajantasaisimpia tietoja. Finanssipolitiikan suunnittelun on perustuttava makrotalouden ja finanssipolitiikan kaikkein todennäköisimpään skenaarioon tai varovaisempaan skenaarioon. Makrotaloutta ja julkista taloutta koskevia ennusteita on verrattava ajantasaisimpiin komission ennusteisiin ja tarvittaessa muiden riippumattomien elinten ennusteisiin. Merkittävät erot jäsenvaltion makrotalouden ja julkisen talouden ennusteiden ja komission ennusteiden välillä on selitettävä muun muassa siinä tapauksessa, että ulkoisissa oletuksissa esitetty muuttujien taso tai kasvu eroaa merkittävästi komission ennusteisiin sisältyvistä arvoista.”

b) Kumotaan 4 kohta.

c) Korvataan 5 ja 6 kohta seuraavasti:

”5. Jäsenvaltioiden on täsmennettävä, mikä instituutio on vastuussa makrotalouden ja julkisen talouden ennusteiden tuottamisesta, ja julkistettava viralliset makrotalouden ja julkisen talouden ennusteet, jotka on laadittu finanssipolitiikan suunnittelua varten. Vähintään kerran vuodessa jäsenvaltioiden ja komission on käytävä teknistä vuoropuhelua niistä oletuksista, jotka ovat makrotalouden ja julkisen talouden ennusteiden valmistelun perustana.

6. Finanssipolitiikan vuosittaisessa ja monivuotisessa suunnittelussa käytetyistä makrotalouden ja julkisen talouden ennusteista on tehtävä säännölliset, puolueettomat ja kattavat jälkiarvioinnit, joita voi suorittaa riippumaton elin tai muu elin, joka on toiminnallisesti riippumaton jäsenvaltioiden finanssipolitiikasta vastaavista viranomaisista ja joka on eri taho kuin ennusteen laatija. Tämän arvioinnin tulokset on julkistettava ja otettava asianmukaisesti huomioon tulevissa makrotalouden ja julkisen talouden ennusteissa. Jos arvioinnissa havaitaan merkittävä vinoutuma, joka vaikuttaa makrotalouden ennusteisiin vähintään neljän peräkkäisen vuoden ajan, kyseisen jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimet ja julkistettava ne.”

d) Kumotaan 7 kohta.

4) Korvataan 5 artikla seuraavasti:

”5 artikla

Kunkin jäsenvaltion on laadittava omat numeeriset finanssipoliittiset sääntönsä, joilla edistetään tehokkaasti sitä, että kyseinen jäsenvaltio noudattaa monivuotisen ajanjakson aikana Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen pohjautuvia finanssipolitiikkaan liittyviä velvoitteitaan kaikkien julkisyhteisöjen osalta. Tällaisilla säännöillä on erityisesti edistettävä

a) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti vahvistettujen alijäämää ja velkaa koskevien viitearvojen ja säännösten noudattamista;

b) [vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevästä osiosta annetun] asetuksen [XXX (*)] säännösten mukaisen keskipitkän aikavälin julkisen talouden suunnittelun aikajänteen käyttöön ottamista

_____

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) […/…] [*lisätään päivämäärä*] [*lisätään koko nimi*] (EUVL L...)”.

5) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b) sääntöjen noudattamisen tehokas ja oikea-aikainen seuranta, joka perustuu 8 artiklan mukaisesti perustettujen riippumattomien finanssipolitiikan instituutioiden taikka muiden elinten, jotka ovat toiminnallisesti riippumattomia jäsenvaltioiden finanssipolitiikasta vastaavista viranomaisista, suorittamaan luotettavaan ja riippumattomaan analyysiin;”

b) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”Jos numeerisissa finanssipoliittisissa säännöissä on poikkeuksen mahdollistavia lausekkeita, tällaisissa lausekkeissa on esitettävä rajoitettu määrä erityistilanteita, jotka ovat Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja [vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevästä osiosta annettuun] asetukseen [XXX] pohjautuvien jäsenvaltioiden velvoitteiden mukaisia.”

6) Korvataan 7 artikla seuraavasti:

”7 artikla

Jäsenvaltioiden vuotuisen talousarviolainsäädännön on oltava niiden maakohtaisten voimassa olevien numeeristen finanssipoliittisten sääntöjen mukaista.”

7) Korvataan V luvun otsikko seuraavasti: ”RIIPPUMATTOMAT FINANSSIPOLITIIKAN INSTITUUTIOT”.

8) Korvataan 8 artikla seuraavasti:

”8 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisilla laeilla, asetuksilla tai sitovilla hallinnollisilla määräyksillä perustetaan riippumattomia finanssipolitiikan instituutioita, kuten rakenteellisesti riippumattomia elimiä tai elimiä, jotka ovat toiminnallisesti riippumattomia jäsenvaltion talousarvioviranomaisista.

1 a. Jäsenvaltiot voivat perustaa useamman kuin yhden riippumattoman finanssipolitiikan instituution.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut instituutiot muodostuvat jäsenistä, jotka nimetään ja nimitetään avoimin menettelyin heidän julkiseen talouteen, makrotalouteen ja talousarviohallintoon liittyvän kokemuksensa ja pätevyytensä perusteella.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilta instituutioilta edellytetään seuraavaa:

a) ne eivät ota vastaan ohjeita asianomaisen jäsenvaltion talousarvioviranomaisilta tai muilta julkisilta tai yksityisiltä elimiltä;

b) ne kykenevät tiedottamaan arvioinneistaan ja lausunnoistaan julkisesti ja oikea-aikaisesti;

c) niillä on riittävät ja vakaat varat tehtäviensä sekä kaikentyyppisten tehtäviinsä sisältyvien analyysien toteuttamiseksi tuloksellisesti;

d) ne saavat käyttöönsä riittävästi ja oikea-aikaisesti sellaista tietoa, jota ne tarvitsevat tehtäviensä hoitamiseksi;

e) niistä tehdään säännöllisesti ulkoisia arviointeja, joista vastaavat riippumattomat arvioijat.

4. Rajoittamatta niille jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro, asetuksen (EU) N:o 473/2013 mukaisesti osoitettuja tehtäviä ja toimintoja, kaikkien jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokin 1 kohdassa tarkoitetuista instituutioista hoitaa seuraavat tehtävät:

a) vuotuisten ja monivuotisten makrotalouden ennusteiden laatiminen, arvioiminen tai vahvistaminen;

d) maakohtaisten numeeristen finanssipoliittisten sääntöjen noudattamisen seuraaminen 6 artiklan mukaisesti, jollei niitä suorita jokin muu elin;

e) [vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevästä osiosta annetun] asetuksen [XXX] ja [vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavasta osiosta annetun] asetuksen [XXX] (*) asiaankuuluvien artiklojen mukaisten tehtävien hoitaminen;

f) kansallisen julkisen talouden kehyksen yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden ja vaikuttavuuden arvioiminen;

g) osallistuminen pyynnöstä säännöllisiin kuulemisiin ja keskusteluihin kansallisessa parlamentissa.

5. Instituutioiden on annettava arviointeja 4 kohdan a, d, e ja f alakohdassa tarkoitettujen tehtävien yhteydessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 473/2013 mukaisesti osoitettuja tehtäviä ja toimintoja. Jäsenvaltioiden on noudatettava näitä arviointeja tai vaihtoehtoisesti selitettävä, miksi ne eivät noudata niitä. Selvityksen on oltava julkinen, ja se on esitettävä kahden kuukauden kuluttua kyseisten arviointien antamisesta.

_____

(*) Neuvoston asetus (EU) […/…] [lisätään päivämäärä] [lisätään koko nimi] (EUVL L...).”

9) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on laadittava uskottava ja tehokas julkisen talouden keskipitkän aikavälin kansallinen kehys, joka mahdollistaa julkisen talouden suunnittelun vähintään kolmen vuoden aikajänteellä, jotta varmistetaan, että finanssipolitiikan kansallisessa suunnittelussa lähtökohdaksi otetaan monivuotisuus.”

b) Muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) Korvataan johdantolause seuraavasti:

”2. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin kansallisiin kehyksiin on sisällyttävä seuraavien seikkojen vahvistamista koskevat menettelyt:”

ii) Korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) edellä 2 artiklan e alakohdassa tarkoitetut kattavat ja avoimet monivuotiset julkisen talouden tavoitteet, jotka koskevat julkisyhteisöjen alijäämää, velkaa ja muita mahdollisia julkisen talouden indikaattoreita, kuten menoja, varmistaen samalla, että kyseiset tavoitteet ovat tämän direktiivin IV luvussa säädettyjen maakohtaisten numeeristen finanssipoliittisten sääntöjen sekä [vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevästä osiosta annetun] asetuksen [XXX] asiaa koskevien säännösten mukaisia.”

iii) Korvataan c alakohta seuraavasti:

”c) kuvaus julkiseen talouteen sekä kestävään ja osallistavaan kasvuun vaikuttavasta keskipitkän aikavälin ennakoidusta politiikasta, mukaan lukien investoinnit ja uudistukset, eriteltynä keskeisten tulo- ja menoerien mukaan ja osoittaen, miten sopeuttaminen kohti 2 artiklan e alakohdassa tarkoitettuja kansallisia julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteita saavutetaan verrattuna ennusteisiin, joissa oletetaan, että politiikka säilyy muuttumattomana.”

iv) Korvataan d alakohta seuraavasti:

”d) arviointi siitä, kuinka ennakoitu politiikka todennäköisesti vaikuttaa sen julkiseen talouteen kohdistuvan välittömän keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutuksensa valossa julkisen talouden keskipitkän ja pitkän aikavälin kestävyyteen sekä kestävään ja osallistavaan kasvuun. Arvioinnissa on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon ilmastonmuutoksesta johtuvat makrotalouden ja finanssipolitiikan riskit ja niiden ympäristö- ja jakaumavaikutukset.”

c) Kumotaan 3 kohta.

10) Korvataan 10 ja 11 artikla seuraavasti:

”10 artikla

Vuotuisen talousarviolainsäädännön on oltava 2 artiklan e alakohdassa tarkoitettujen julkisen talouden kansallisten keskipitkän aikavälin tavoitteiden mukaista. Kaikki poikkeamat näistä tavoitteista on perusteltava asianmukaisesti.”

11 artikla

Tämä direktiivi ei saa millään tavoin estää jäsenvaltion uutta hallitusta ajantasaistamasta keskipitkän aikavälin talousarviosuunnitelmaansa uusia poliittisia painopisteitään vastaavaksi. Tällaisessa tapauksessa uuden hallituksen on tuotava esiin edellisen ja uuden keskipitkän aikavälin talousarviosuunnitelman väliset erot.”

11) Korvataan VI luvun otsikko seuraavasti: ”JULKISYHTEISÖJEN TALOUDEN AVOIMUUS”

12) Korvataan 12 artikla seuraavasti:

”12 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki II, III ja IV luvun säännösten mukaisesti toteutetut toimenpiteet ovat johdonmukaisia kaikilla julkisyhteisöjen alasektoreilla ja kattavat ne laajalti. Tätä varten jäsenvaltioiden on erityisesti edellytettävä julkisyhteisöjen tilinpitosääntöjen ja -menettelyjen johdonmukaisuutta ja niiden perusteena olevien tiedonkeruu- ja käsittelyjärjestelmien eheyttä.”

13) Korvataan 14 artikla seuraavasti:

”14 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vuotuisten ja monivuotisten talousarviomenettelyjen yhteydessä julkaistava sellaisia elimiä ja rahastoja koskevat tiedot, jotka eivät muodosta säännönmukaisten talousarvioiden osaa mutta jotka kuuluvat julkisyhteisöihin, mukaan lukien julkisyhteisöjen alasektorit. Jäsenvaltioiden on myös julkaistava määrät, jotka vastaavat tällaisten elinten ja rahastojen yhdistettyä vaikutusta julkisyhteisöjen rahoitusasemiin ja velkoihin.

2. Jäsenvaltioiden on julkaistava yksityiskohtaiset tiedot verotukien vaikutuksesta tuloihin.

3. Jäsenvaltioiden on kaikkien julkisyhteisöjen alasektoreiden osalta julkaistava asiaankuuluvat tiedot ehdollisista sitoumuksista, joilla on potentiaalinen tuntuva vaikutus julkisen talouden talousarvioihin, mukaan lukien valtion takaukset, järjestämättömät lainat ja julkisten yritysten toiminnasta aiheutuvat vastuut, niiden laajuus mukaan lukien. Jäsenvaltioiden on myös julkaistava mahdollisuuksien mukaan tiedot katastrofeihin ja ilmastoon liittyvistä ehdollisista sitoumuksista. Julkaistuissa tiedoissa on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon tiedot julkiselle taloudelle aiheutuneista kustannuksista, jotka johtuvat katastrofeista ja ilmastoon liittyvistä häiriöistä. Jäsenvaltioiden on julkaistava tiedot julkisyhteisöjen osallistumisesta yksityisten ja julkisten yritysten pääomaan taloudellisesti merkittävien määrien osalta.”

14) Korvataan 15 artikla seuraavasti:

”15 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle. Neuvosto kannustaa jäsenvaltioita laatimaan itseään varten ja unionin edun vuoksi omia vastaavuustaulukoitaan, joista ilmenee mahdollisuuksien mukaan direktiivin ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamisen toimenpiteiden välinen vastaavuus, ja julkaisemaan ne.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Komissio laatii välikertomuksen tämän direktiivin tärkeimpien säännösten täytäntöönpanon edistymisestä jäsenvaltioiden antamien asiaankuuluvien tietojen perusteella. Välikertomus toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta **2025**.

4. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset säännökset kirjallisina komissiolle."

15) Kumotaan 16 artikla.

16) Lisätään 16 a artikla seuraavasti:

"16 a artikla

1. Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025 ja sen jälkeen viiden vuoden välein kertomuksen, jossa esitetään tilannekatsaus seuraavista:

a) Julkisyhteisöjen julkinen tilinpito unionissa ottaen huomioon kansainvälisten julkisen sektorin tilinpäätösstandardien soveltuvuudesta jäsenvaltioille vuonna 2013 tehdyn arvioinnin jälkeen saavutetun edistyksen;

b) EU:n riippumattomien finanssipolitiikan instituutioiden valmiudet ja tehtävät, ottaen huomioon tämän direktiivin voimaantulon jälkeen saavutettu edistys, komission finanssipolitiikan ohjausjärjestelmän tietokannan havaintojen ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisen pohjalta vähimmäisvaatimusten tarkastelemiseksi;

2. Komissio julkaisee viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2030 ja sen jälkeen viiden vuoden välein uudelleentarkastelun tämän direktiivin säännösten tuloksellisuudesta."

Tehty Brysselissä...,

Neuvoston puolesta *Puheenjohtaja*